

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

« 23 » 04 _____ 2019 ел

Яр Чаллы

№ 1490

«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында
яшь гаилэләрне торак белән тәэмин итү»
программасын раслау турында

«Россия гражданнына – һәркем алырлык һәм уңайлы торак» өстенлекле милли проект, «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак - коммуналь хужалык хезмәтләре белән тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 30 апрелдәге 289 санлы карарын, «Торак шартларын яхшыртуда яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме турында» 1999 елның 21 октябрдәге 2443 санлы Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру максатында

КАРАР БИРЭ:

1. «2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» район программасын кушымтадагыча расларга.
2. Әлеге карарны муниципаль районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгында калдырам.

Башкарма комитет Җитәкчесе

Л.Г. Авзалов

Тукай муниципаль району
Башкарма комитетының 2019
елның 23 04
1490 санлы карарына кушымта

«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаилэләрне торак белән тәэмин итү» программасы

«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» программасы

Программа паспорты

Программа исеме	«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» (алга таба – программа)
Программаны эшләү нигезләре	«Россия гражданнына – арзан һәм уңайлы торак» өстенлекле милли проекты»; «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хужалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 30 апрелендәге 289 санлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 30 апрелендәге «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хужалык хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 30 апрелендәге 289 санлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2015 елның 9 декабрендәге 931 санлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; «Торак шартларын яхшыртуда яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме турында» 1999 елның 21 октябрендәге 2443 санлы Татарстан Республикасы законы
Программаның координаторлары	Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм халык яшәшешен тәэмин итү буенча бүлгеге
Программаның максаты	Билгеләнгән тәртиптә торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип танылган яшь гаиләләргә торак проблемаларын хәл итүдә дәүләт ярдәменен өстәмә чараларын күрсәтү
Программаның бурычлары	Эконом-класслы торак сатып алу яки эконом-класслы индивидуаль торак йорт төзү өчен яшь гаиләләргә социаль түләүләр бирүне тәэмин итү; яшь гаиләләр үз акчаларын, банкларның һәм башка оешмаларның өстәмә финанс чараларын, шул исәптән ипотека торак кредитлары һәм торак сатып алу яки шәхси торак төзү өчен займнар бирә торган өстәмә финанс чараларын жәлеп итү өчен шартлар тудыру
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2019 – 2020 еллар

Программаны башкаручылар	Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчэләре; эконом-класслы торак урыннары бирү буенча вәкаләтле оешмалар; федераль дәрәжәдә билгеләнгән критерийлар нигезендә сайлап алынган банклар
--------------------------	---

1. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, программаны гамәлгә ашыру сроклары

Программа Татарстан Республикасында милли проектның өстенлекле юнәлешләренә берсен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән, ул торак сатып алуда яисә индивидуаль торак йорт төзүдә аерым категория гражданның дөүләт ярдәме системасын үстерүне күз алдында тотта.

Программаның максаты – торак шартларын яхшыртуга мохтаж яшь гаиләләргә социаль түләүләр бирү юлы белән торак проблемаларын хәл итүдә дөүләт ярдәменә өстәмә чараларын күрсәтү.

Программаның бурычлары:

яшь гаиләләргә – программада катнашучыларга эконом класслы торак сатып алу яки эконом класслы индивидуаль торак йорт төзү өчен социаль түләүләр бирүне тәмин итү (алга таба – социаль түләүләр);

яшь гаиләләр үз акчаларын, банкларның һәм башка оешмаларның өстәмә финанс чараларын, шул исәптән ипотека торак кредитлары һәм торак сатып алу яки шәхси торак төзү өчен займнар бирә торган өстәмә финанс чараларын жәлеп итү өчен шартлар тудыру.

Яшь гаиләләр – программада катнашучылар эконом класслы торак сатып алу өчен вәкаләтле оешмаларга мөрәжәгать итә алалар.

Программаны тормышка ашыруның төп принциплары:

яшь гаиләләр программасында катнашунның иреклегә;

закон нигезендә яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тану;

яшь гаиләләрнең торак өчен исәп-хисап (уртача) бәсен түләү өчен социаль түләү күләменнән артып киткән өлешендә житәрлек акчасы булуы;

яшь гаиләләр өчен программа кысаларында федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм (яки) муниципаль берәмлек бюджетыннан торак шартларын яхшыртуга бирелә торган акчалар хисабына үз хокукларын гамәлгә ашыру мөмкинлегә бары тик 1 тапкыр гына.

Программа чаралары системасын гамәлгә ашыру федераль, региональ һәм муниципаль дәрәжәдә гамәлгә ашырыла:

федераль һәм төбәк дәрәжәсендә оештыру чаралары «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хужалык хезмәтләре белән тәмин итү» дөүләт программасы составына керүче «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләргә торак белән тәмин итү» ярдәмче программасы чараларын (алга таба – ярдәмче программа) гамәлгә ашыруны күздә тотта.

Тукай муниципаль районында муниципаль дәрәжәдә оештыру чаралары күздә тотта:

законда билгеләнгән тәртиптә яшь гаиләләргә торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тану;

программада катнашу өчен яшь гаиләләр исемлеген ел саен формалаштыру;

программа чараларын гамәлгә ашыруга муниципаль берәмлек бюджетыннан бүлеп бирелә торган акчалар күләмен ел саен билгеләү;

массакуләм мәгълүмат чараларында ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуны тәмин итү;
яшь гаиләләргә билгеләнгән тәртиптә торак сатып алуга таныклыклар бирү.

2. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны финанслауның төп чыганаклары:

билгеләнгән тәртиптә жәлеп ителә торган Татарстан Республикасы бюджеты акчалары:

федераль бюджет средстволары (ярдәмче программа чараларын финанслашу);

Тукай муниципаль районы бюджеты акчалары (Тукай муниципаль районы бюджетында финанс средстволары булганда);

яшь гаиләләргә торак урыны сатып алу яки шәхси торак йорт төзү өчен кредитлар һәм займнар бирүче кредит һәм башка оешма средстволары, шул исәптән ипотека торак кредитлары;

сатып алына торган торак бәясен яки индивидуаль торак йорт төзүгә өлешчә түләү өчен кулланыла торган яшь гаилә средстволары.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру механизмы программада катнашучы яшь гаиләләргә социаль түләүләр бирү юлы белән торак шартларын яхшыртуда дәүләт ярдәменә өстәмә чараларын күрсәтүне күздә тоту.

Яшь гаиләгә торак урыны сатып алу (төзү) өчен социаль түләү программага 1 нче кушымтада китерелгән кагыйдәләр нигезендә бирелә.

Яшь гаиләгә бер бала туганда (уллыкка алынганда) өстәмә социаль түләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 9 декабрендәге 931 санлы карары белән расланган «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хужалык хезмәтләре белән тәмин итү» дәүләт программасы составына керүче «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләргә торак белән тәмин итү» ярдәмче программасы кагыйдәләре нигезендә бирелә һәм файдаланыла (алга таба – ярдәмче программа).

Социаль түләүне бирү шарты булып яшь гаиләнең торак сатып алу (төзү) өчен кредит килешүе (займ килешүе), шул исәптән ипотека торак килешүе буенча алынган өстәмә үз акчалары яки акчалары булу тора. Яшь гаилә тарафыннан өстәмә акча сыйфатында ана (гаилә) капиталы акчалары да файдаланылырга мөмкин.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм халык яшәешен тәмин итү буенча бүлеге торак шартларын яхшыртуга мохтаж яшь гаиләне һәм торак сатып алу (төзү) өчен үз акчалары яки кредит килешүе (займ килешүе), шул исәптән ипотека торак килешүе буенча алынган өстәмә акчалары булуын билгеләгәндә, Тукай муниципаль районында «2014-2020 елларга яшь гаиләләргә торак белән тәмин итү» программасын гамәлгә ашыру кысаларында яшь гаиләләргә торак сатып алу өчен социаль түләүләр бирү кагыйдәләренә 3 нче кушымтада китерелгән документлар исемлегенә таянып эш ителәр.

Программада катнашу һәм социаль түләү бирү шарты булып яшь гаиләнең

балигъ булган әгъзаларының жирле үзидарә органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары тарафыннан яшь гаилә әгъзалары турында шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык бирү тора.

Ризалык «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ санлы Федераль законның 9 маддәсе нигезендә рәсмиләштерелгән булырга тиеш.

Социаль түләүне яшь гаиләгә житкерү механизмы сыйфатында торак урыны сатып алу яки шәхси торак йорт төзү өчен социаль түләү алу хокукы турындагы таныклык (алга таба – таныклык) файдаланылачак, ул яшь гаиләнең программаны тормышка ашыруда катнашуы турында карар кабул иткән Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелә. Алынган таныклык аның хужасы тарафыннан социаль түләүләр бирү өчен каралган чараларга хезмәт күрсәтү өчен дәүләт заказчысы тарафыннан сайлап алынган банкка тапшырыла, анда яшь гаилә әгъзасы исеменә социаль түләү алу өчен билгеләнгән банк сәхте ачыла. Яшь гаилә-таныклык хужасы торак сатып алу урыны буенча банк белән банк сәхте килешүе тәзи.

Яшь гаилә – таныклык хужасы программада катнашу өчен сайлап алынган, банк сәхте ачылган банкта ипотека торак кредиты алырга мөмкин.

Программаны гамәлгә ашыруда катнашу өчен банкларны сайлап алу «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасының дәүләт заказчысы - Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Банкларны сайлап алу шартлары ярдәмче программаның дәүләт заказчысы тарафыннан Россия Федерациясе Финанслар министрлыгы һәм Россия Федерациясе Үзәк банкы белән килешү буенча билгеләнә.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм халык яшәешен тәэмин итү буенча бүлеге – программа координаторы түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- программада катнашучыларның эшен координацияләү;
- программаны тормышка ашыруда методик ярдәм күрсәтү;
- программаның дәүләт заказчысы, вәкаләтле оешмалар, банк белән хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- программада катнашу өчен Тукай муниципаль районы заявкасын яклау;
- программа чараларын мониторинглау һәм нәтижәләлеген бәяләү;
- программаның дәүләт заказчысына тапшыру өчен мәгълүмати-аналитик һәм хисап материалларын әзерләү.

5. Ярдәмче программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның һәм аңа бүлеп бирелгән федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты һәм муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын куллануның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү ярдәмче программада каралган критерийларны һәм индикаторларны исәпкә алып гамәлгә ашырылачак.

«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаилэләрне торак белән тәэмин итү» программасын гамәлгә ашыру кысаларында яшь гаилэләргә торак сатып алу өчен социаль түләүләр бирү кагыйдәләре

1. Әлеге кагыйдәләр яшь гаиләләргә «2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» программасын гамәлгә ашыруда катнашу өчен вәкаләтле оешмалар һәм сайлап алынган банклар аша торак сатып алу яки шәхси торак йорт төзү өчен социаль түләүләр бирү тәртибен билгели, алар торак урынын сату-алу килешүе бәясен түләү өчен (сату-алу килешүе бәясен түләү беренчел торак базарында эконом класслы торак сатып алуга вәкаләтле оешма белән килешү бәясе составында күздә тотылган акчалардан тыш) (алга таба – торак урынына килешү); шәхси торак йорт төзелешенә төзелеш подряды килешүе бәясен түләү өчен, яшь гаилә яки ир белән хатынның берсе торак, торак-төзелеш, торак туплау кооперативы (алга таба – кооператив) эгъзасы булган очракта, пай взносын түләү хисабына соңгы түләүне гамәлгә ашыру өчен (әлеге түләүдән соң торак урын яшь гаилә милкенә күчә); вәкаләтле оешма белән беренчел торак базарында яшь гаилә мәнфәгатьләрендә эконом класслы торак урыны сатып алу өчен, шул исәптән торак урынын сату-алу килешүе бәясен түләү (килешү нигезендә каралган очракларда) һәм (яки) күрсәтелгән оешма хезмәтләренә түләү өчен; торак кредиты, шул исәптән торак сатып алу яки шәхси торак йорт төзү өчен ипотека яки торак займы алганда беренчел взнос түләү өчен; торак урыны сатып алу яки торак йорт төзүгә торак кредитлары, шул исәптән ипотека яки торак займнары буенча бурычның төп суммасын түләү һәм процентларны түләү өчен (алга таба – кредитлар буенча бурычны түләү) (әлеге кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәүне кичектергән өчен башка процентлардан, штрафлардан, комиссияләрдән һәм займнардан һәм пенялардан тыш) җибәрелә ала.

Әлеге кагыйдәләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 30 апрелендәге 289 санлы карары белән расланган «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкын сыйфатлы торак һәм торак-коммуналь хужалык хезмәтләре белән тәэмин итү» дәүләт программасының «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тәэмин итү» ярдәмче программасын гамәлгә ашыру кысаларында яшь гаиләләргә торак сатып алу (төзү) һәм алардан файдалану өчен социаль түләүләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән чараларны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

2. Программада катнашучы яшь гаиләнең социаль түләү алуга хокукы исемле документ – торак урыны сатып алу яки шәхси торак йорт төзүгә социаль түләү алу хокукы турында таныклык (алга таба – таныклык) белән раслана, ул кыйммәтле кәгазь булып тормый.

3. Федераль программа белән билгеләнгән форма буенча таныклык бирү Тукай

муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан, яшь гаиләнең планлаштырылган елда социаль түләүне алырга теләк белдергән яшь гаиләләр исемлегенә кертелүе турында карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Таныклыкның гамәлдә булу срогы таныклыкта күрсәтелгән бирү датасыннан алып 7 айдан да артмаска тиеш.

5. Программаны гамәлгә ашыру кысаларында социаль түләү алуға яшь гаилә, шул исәптән бер һәм аннан да күбрәк баласы булган, ир белән хатынның берсе Россия Федерациясе гражданы булмаган яшь гаилә, шулай ук Россия Федерациясе гражданы булган бер ата-анадан торган, бер һәм аннан да күбрәк баласы булган тулы булмаган яшь гаилә (шул ук вакытта тулы булмаган гаиләдә балалар ир белән хатын яисә ата-ана иждивениесендә булырга тиеш) түбәндәге шартларға туры килгәндә, дөгъва кылырга мөмкин:

а) ярдәмче программаның дәүләт заказчысы яшь гаиләне планлаштырылган елда социаль түләү алуға дөгъва кылучылар исемлегенә кертү турында карар кабул иткәндә, ир белән хатынның һәрберсенең яше яисә тулы булмаган гаиләдә бер ата-ананың яше 35 тән артмый;

б) яшь гаилә әлеге кагыйдәләрнең 6 пункты нигезендә торак урынына мохтаж дип танылган;

в) гаиләнең кредит алырга мөмкинлек бирүче керемнәре яки торак өчен исәпләнгән (уртача) бәясен түләү өчен бирелә торган социаль түләү күләменнән артып киткән өлешендә житәрлек башка акчалар булуы.

Яшь гаилә программада катнашучы дип таныклык бирү датасыннан һәм банк тарафыннан банк сәетына күчәрелгән акчаларны сатып алынучы торак урыны өчен түләү хисабына күчәрү турында сәет бүлүченең карары үтәлгәнчегә кадәр, 2010 елның 1 январенә кадәр алынган торак кредиты, шул исәптән торак сатып алу яки шәхси торак йорт төзү өчен ипотека яки торак займы алганда беренчел взнос түләү өчен; торак урыны сатып алуға яки торак йорт төзүгә торак кредитлары, шул исәптән ипотека яки торак займнары буенча бурычның төп суммасын түләү һәм процентларны түләү яисә кооператив әгъзасы тарафыннан пай взносының калган өлешен түләгәнчегә кадәр программада катнашучы булып таныла.

6. Әлеге кагыйдәләрдән чыгып, торак урынына мохтажлар дигәндә 2005 елның 1 мартына кадәр торак шартларын яхшыртуға мохтаж буларак исәпкә куелган яшь гаиләләр, шулай ук 2005 елның 1 мартыннан соң Россия Федерациясе Торак кодексының 51 маддәсе белән билгеләнгән нигезләр буенча гражданны социаль найм шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар дип танылган, мохтаж буларак исәпкә куюға бәйсез рәвештә, яшь гаиләләр аңлашыла.

7. Яшь гаиләнең торак өчен исәп-хисап (уртача) бәясен программа кысаларында күрсәтелә торган социаль түләү күләменнән артып китә торган өлешендә түләү өчен кредит алырга яисә башка акчалар алырга мөмкинлек бирә торган житәрлек керемнәре булган дип тану тәртибе һәм шартлары 2 нче кушымтада билгеләнгән.

8. Социаль түләүне кулланып торак шартларын яхшырту хокукы яшь гаиләгә программа кысаларында бары тик бер тапкыр гына бирелә. Программада катнашу ирекле.

9. Социаль түлөү түбөндөгө күлөмдө бирелә:

элегә кагыйдәләр нигезендә билгеләнә торган торак бәясеннән 30 процент – балалары булмаган яшь гаиләләр өчен;

элегә кагыйдәләр нигезендә билгеләнә торган торак бәясеннән 35 процент – бер һәм аннан да күбрәк баласы булган яшь гаиләләр өчен, шулай ук бер яшь ата-анадан һәм бер яки аннан да күбрәк баласы булган тулы булмаган яшь гаиләләр өчен.

Пай взносын тулысынча түлөү хисабына соңгы түлөү өчен социаль түлөүләр кулланылган очракта, аның күлөмө элегә пункт нигезендә билгеләнә һәм калган пай калдыгын түлөү буенча бурыч калдыгы суммасы белән чикләнә.

Социаль түлөүләр торак кредитлары, шул исәптән ипотека яки торак урыны сатып алу яки торак йорт төзү өчен бурычның төп суммасын түлөү һәм торак займнарын түлөү өчен кулланылган очракта, элегә кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәү вакыты чыккан өчен башка процентлардан, штрафлардан, комиссияләрдән һәм пенялардан тыш, социаль түлөү күлөмө элегә пункт нигезендә билгеләнә һәм төп бурыч калдыгы һәм ипотека торак кредитыннан яки займнан файдаланган өчен процентлар түлөү буенча калган бурыч суммасы белән чикләнә, бу кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәүне кичектергән өчен штрафлар, комиссияләр һәм пенялардан тыш.

10. Социаль түлөү күлөмө исәпләү элегә кагыйдәләрнең 12 пункты нигезендә билгеләнгән торак урынның гомуми мәйданы күлөмөннән, яшь гаилә әгъзалары саныннан һәм Тукай муниципаль районы буенча торакның гомуми мәйданы 1 кв. м. нормативы бәясеннән чыгып башкарыла. Социаль түлөү күлөмө исәпләү өчен, Тукай муниципаль районы буенча торакның 1 кв. метры бәясенә нормативы Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган Татарстан Республикасы буенча торакның 1 кв. метрының уртача базар бәясеннән югары булмаган күлөмдә билгеләнә.

11. Ир белән хатынның берсе Россия Федерациясә гражданы булмаган яшь гаилә өчен социаль түлөү күлөмө исәпләү элегә кагыйдәләрнең 10 пункты нигезендә, Россия Федерациясә гражданны булган гаилә әгъзаларын исәпкә алып, төрлө сандагы гаилә өчен билгеләнгән гомуми мәйдан күлөмөннән чыгып башкарыла.

12. Социаль түлөү күлөмө билгеләнә торган торак бинаның гомуми мәйданы размеры тәшкил итә:

ике кешелә гаилә (яшь ир белән хатын яки бер яшь ата ана һәм бала) өчен – 42 кв. метр;

өч яки аннан да күбрәк кешелә гаилә өчен (яшь ир белән хатын, бер һәм аннан да күбрәк бала яки бер яшь ата-ана, бер һәм аннан да күбрәк бала) – 1 кешегә 18 кв. метр.

13. Социаль түлөү күлөмө исәпләгәндә кулланыла торган торакның исәп-хисап (уртача) бәясенә түбөндөгә формула буенча билгеләнә:

$$\text{СтЖ} = \text{Н} \times \text{РЖ},$$

биредә:

СтЖ – социаль түлөү күлөмөн исәплөгөндө кулланыла торган торакның исәп-хисап (уртача) бәясе;

Н – әлеге кагыйдәләрнең 10 пункттында билгеләнгән таләпләргә туры китереп билгеләнә торган торакның гомуми мәйданының 1 кв. метр бәясе нормативы;

РЖ – әлеге кагыйдәләрнең 12 пункты нигезендә билгеләнә торган торак бинаның гомуми мәйданы размеры.

14. Социаль түлөү күлөмө дәүләт заказчысы тарафыннан социаль түлөү алырга дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлекләрен раслау датасына исәпләнә, таныклыкта күрсәтелә һәм аның гамәлдә булу вакыты дәвамында үзгәрешсез кала.

15. Әлеге кагыйдәләрнең 1 пункты нигезендә социаль түлөүләрне куллану максатында программада катнашу өчен, яшь гаилә Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына түбәндәге документларны тапшыра:

а) жирле үзидарә органы тарафыннан яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тану турында әлеге кагыйдәгә 1 нче кушымта нигезендә ике нөсхәдә гариза (бер нөсхә гариза кабул итү датасын һәм аңа кушып бирелгән документларны күрсәтеп мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла);

б) гаиләнең һәр әгъзасының шәхесен раслаучы документлар күчермәләре;

в) никах турында таныклык күчермәсе (тулы булмаган гаиләгә кагылмый);

г) әлеге кагыйдәләргә 2 нче кушымта нигезендә, социаль түлөүләр алуга дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлегенә кертү турында ике нөсхәдә гариза, торак шартларын яхшыртуга мохтажлыкны һәм түлөү сәләтен раслау өчен кирәкле документлар белән;

д) яшь гаиләнең балигъ булган әгъзаларының жирле үзидарә органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары тарафыннан «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 маддәсе нигезендә яшь гаилә әгъзалары турында шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә язма ризалыгы;

е) әлеге кагыйдәләрнең 6 пункты нигезендә яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тануны раслаучы документ;

ж) гаиләнең кредит алырга мөмкинлек бирүче керемнәре яки торак өчен хисап (уртача) бәясен түлөү өчен бирелә торган социаль түлөү күлөмөннән артып киткән өлешендә житәрлек башка акчалар булуын раслаучы документ.

Яшь гаиләнең әлеге кагыйдәләрнең 6 пункты нигезендә торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип танылуын раслаучы документы булган очракта, әлеге пунктның «а» пунктчасында күрсәтелгән гариза бирелми.

Әгәр яшь гаилә торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тануны раслаучы документны үз инициативасы буенча тапшырмаса, әлеге документ Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан закон нигезендә соратып алына.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының тиешле карары яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тануны раслаучы документ булып тора.

Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тану һәм яшь гаиләнең торак өчен бирелә торган социаль түлөү күлөмөннән артып китә торган өлештә

керемнәрнең яисә башка акчаларның булуын раслау өчен кирәкле документлар исемлеге кагыйдәләрнең 3 нче кушымтасында китерелгән.

16. Төп бурыч суммасын түләү һәм торак кредитлары, шул исәптән торак урыны сатып алу яки торак йорт төзү өчен ипотека, торак займнары буенча процентларны түләү максатында программада катнашу өчен, әлеге кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәүне вакытында үтәмәгән өчен башка процентлардан, штрафлардан, комиссияләрдән һәм пенялардан тыш, яшь гаилә яшәү урыны буенча жирле үзидарә органына әлеге кагыйдәләрнең 15 пункты «б – г», «е» пунктчалары нигезендә һәм түбәндәге документларны тапшыра:

ипотека торак кредиты средстволарын (займнарын) кулланып сатып алынган (төзелгән) торак бинага милек хокукын дәүләт теркәве турында таныклык күчermәсе (шәхси торак йорт төзелеп бетмәгән очракта ярдәмче программаның дәүләт заказчысы тарафыннан расланган төзелешкә документлар тапшырыла);

кредит күчermәсе (займ килешүе) килешүе;

яшь гаилә кредит килешүе төзегән вакытка әлеге кагыйдәләрнең 6 пункты нигезендә торак урынына мохтаж дип табылуны раслый торган документ;

кредитордан (займ бирүчедән) төп бурыч калдыгы суммасы һәм ипотека торак кредитыннан (займнан) файдаланган өчен процент түләү буенча бурыч суммасы турында белешмә.

17. Яшь гаилә исеменән әлеге кагыйдәләрнең 15 һәм 16 пунктларында каралган документлар аның балигы булган әгъзаларының берсе яки тиешле рәвештә рәсмиләштерелгән вәкаләтләре булганда башка вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылырга мөмкин.

18. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты әлеге кагыйдәләрнең 15 һәм 16 пунктларында күрсәтелгән документларда булган мәгълүматларны тикшерү эшен оештыра әлеге документлар тапшыру датасыннан 10 календарь көн эчендә яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип тану яисә аны торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип танудан баш тарту турында карар кабул итә. Яшь гаиләгә тиешле карар кабул ителгән көннән соң 5 календарь көн эчендә жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителгән карар турында язма рәвештә хәбәр ителә.

19. Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж дип танудан – планлаштырылган елда социаль түләү алуга дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлегенә кертүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

а) яшь гаиләнең әлеге кагыйдәләрнең 5 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килмәве;

б) әлеге кагыйдәләрнең 15 һәм 16 пунктларында күрсәтелгән документларны тапшырмау яки тулысынча тапшырмау;

в) тапшырылган документлардагы мәгълүматларның дөрөс булмавы;

г) моңа кадәр, ана (гаилә) капиталы акчаларыннан тыш, социаль түләүләр яисә федераль бюджет акчалары исәбеннән дәүләт ярдәменең башка рәвешләреннән файдаланып, торак шартларын яхшыртуга гамәлгә ашырылган хокук.

20. Программада катнашу турында гариза белән әлеге кагыйдәләрнең 19 пунктында каралган нигезләрне бетергәннән кабат мөрәжәгать итәргә мөмкин.

21. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты ел саен 1 майдан 1 июньгә

кадәр торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптә торучы яшь гаиләләрнең торак шартларын яхшыртуга мохтажлыгын тикшерү уздыра һәм алдагы елның 1 июненә кадәр программада катнашу өчен исәптә торучы яшь гаиләләрнең социаль түләүне алырга теләк белдергән яшь гаиләләр исемлеген төзи һәм әлеге исемлекләргә ярдәмче программаның дәүләт заказчысы сорауы буенча тапшыра.

Торак шартларын яхшыртуга мохтажлыкны һәм түләү сәләтен раслау өчен яшь гаилә 1 майга кадәр жирле үзидарә органына әлеге кагыйдәләрнең 15 пунктындагы «г» һәм «ж» пунктчаларында, шулай ук кагыйдәләргә 3 кушымтаның 3, 4, 11, 13-16 пунктларында күрсәтелгән документларны тапшыра.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына әлеге кагыйдәләрнең 15 һәм 16 пунктларында каралган документларны (шул исәптән гаилә составы, даими яшәү урыны, мөлкәти хәл) тапшырганда, мәгълүматлар үзгәргән очракта, яшь гаилә 10 календарь көн эчендә язма рәвештә Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына мондый үзгәрешләр барлыкка килү турында хәбәр итә. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты хәбәр кәргән көннән соң 10 календарь көн эчендә яшь гаиләнең торак шартларын яхшыртуга мохтажлыгын билгеләү һәм түләү сәләтен тикшерү буенча кабат эш алып бара.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча программада катнашу өчен торак шартларын яхшыртуга мохтажлар буларак исәптә торганда яшь гаилә аерылышкан очракта, программада атнашу өчен, аның торак шартларын яхшыртуга мохтажлыгын һәм түләү сәләтен раслау шарты белән, тулы булмаган яшь гаилә кала.

Ел саен тикшерү барышында яки торак шартларын яхшыртуга мохтажлыкны кабат билгеләү барышында яшь гаилә торак шартларын яхшыртуга мохтажлыкны һәм программада катнашу өчен түләү сәләтен расламаса һәм (яки) яшь гаиләне программада катнашу өчен торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптән төшерү өчен нигезләрнең берсе ачыкланса, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты 30 календарь көн эчендә яшь гаиләне программада катнашу өчен торак шартларын яхшыртуга мохтажлар исәбеннән төшерү турында карар кабул итә. Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптән төшерү турында карарда исәптән төшерү нигезләре булырга тиеш. Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптән төшерү турында карар шундый карар кабул ителгән көннән соң 3 эш көне эчендә яшь гаиләгә бирелә яки жиберелә.

Әгәр исәптән төшергәч, яшь гаиләнең программада катнашу өчен торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәпкә кую хокукы янадан барлыкка килсә, исәпкә кую гомуми тәртиптә һәм исәпкә куелуның яңа датасы белән башкарыла.

22. Программада катнашу өчен яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптән төшерү нигезләре:

- а) яшь гаилә тарафыннан исәптән төшү турында гариза бирү;
- б) әлеге кагыйдәләрнең 5 пунктында каралган нигезләрнең берсен югалту;
- в) башка муниципаль берәмлеккә даими яшәү урынына күчү;
- г) тапшырылган яки сорау буенча алынган документларда чынбарлыкка туры килми торган мәгълүматларны ачыклау, шулай ук жирле үзидарә органы вазыйфаи затларының, исәпкә алу турындагы мәсьәләне хәл иткәндә хокуксыз гамәлләр

ачыклау;

д) социаль түлөү яисә федераль бюджет акчалары исәбеннән дүүлөт ярдәменен башка рәвешләрән кулланып торак шартларын яхшырту буенча гамәлгә ашырылган хокук.

23. Татарстан Республикасы Яшьләр эшләрә министрлыгы соравы буенча Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты:

а) 30 көн эчендә әлеге кагыйдәләрнең 21 пункты нигезендә мохтажлыкны һәм түлөү сәләтен раслаган яшь гаиләләргә планлаштырылган елда социаль түлөүләр алуға дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлеген формалаштыру турында хәбәр итә;

б) әлеге кагыйдәләрнең 21 пункты нигезендә яңартылган документларда булган мәгълүматларны тикшерүне гамәлгә ашыра һәм 10 көн эчендә социаль түлөүләр алуға дөгъва итүче яшь гаиләләрне исемлеккә керту яки кертүдән баш тарту турында карар кабул итә;

в) Татарстан Республикасы Яшьләр эшләрә министрлыгы тарафыннан күрсәтелгән срокларда программаны гамәлгә ашыру кысаларында программага планлаштырыла торган социаль түлөүләр алуға дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлеген төзи.

Социаль түлөүләр алуға дөгъва кылучы яшь гаиләләр исемлеге формасы Татарстан Республикасы Яшьләр эшләрә министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

24. Социаль түлөүләр алуға дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлеге яшь гаиләне Россия Федерациясе Торак кодексы нигезендә торак шартларын яхшыртуға мохтаж дип тану датасын исәпкә алып төзелә. Беренче чиратта әлеге исемлеккә 2005 елның 1 мартына кадәр торак шартларын яхшыртуға мохтаж буларак исәпкә куелган яшь гаиләләр, шулай ук 3 һәм аннан күбрәк балалы гаиләләр кертелә.

25. Яшь гаиләләр планлаштырылган елда социаль түлөүләр алуға дөгъва кылучы яшь гаиләләр исемлегеннән түбәндәге нигезләр буенча төшереп калдырыла:

а) яшь гаилә тарафыннан исәпкә алу урыны буенча социаль түлөүләр алуға дөгъва кылучы яшь гаиләләр исемлегеннән чыгу турында гариза бирү;

б) әлеге кагыйдәләрнең 22 пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча;

в) торак бәясенә күрсәтелгән социаль түлөү күләменнән артып китә торган өлешендә керемнәрнең яисә башка акчалата чараларның булмавы;

г) яшь гаиләнең әлеге кагыйдәләрнең 6 пунктында каралган таләпләргә туры килмәвенә китергән никахны өзү;

д) яшь гаиләнең әлеге кагыйдәләрнең 30 пункты нигезендә таныклык алу өчен кирәкле документлар тапшырмавы.

Әлеге пунктның «а» һәм «в» – «д» пунктчалары программада катнашу өчен торак шартларын яхшыртуға мохтажлар буларак исәптән төшерү өчен нигез булып тормый.

26. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты квартал саен, хисап кварталыннан соң килүче айның 10 числосына кадәр Татарстан Республикасы Яшьләр эшләрә министрлыгына билгеләнгән форма буенча социаль түлөүләр бирүгә бүлеп бирелгән акчалардан файдалану турында хисап тапшыра.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан күрсәтелгән хисап билгеләнгән вакытта тапшырылмаган очракта, Татарстан Республикасы

бюджеты акчаларын социаль түлүүлөр бирү өчен Тукай муниципаль районы бюджетына күчерү узган хисап чоры өчен хисап тапшырганчы туктатыла.

27. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты социаль түлүүлөр бирү өчен билгелэнгән Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр бирүгә каралган бюджет йөкләмэләре лимитлары турында хәбәр алганнан соң, биш эш көне эчендә хәбәр итү фактын һәм датасын расларга мөмкинлек бирүче ысул белән яшь гаиләләргә тиешле елда социаль түләү алу өчен документлар тапшыру кирәклеген турында хәбәр итә, шулай ук бу таныклык буенча бирелә торган социаль түлүүләрне алу һәм куллану тәртибен һәм шартларын аңлата.

28. Социаль түлүүлөр бирү өчен билгелэнгән Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджет ассигнованиеләре лимитлары турында хәбәр алынганнан соң, ике ай эчендә Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы тарафыннан расланган социаль түлүүлөр алуга дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлегенә нигезендә социаль түлүүләр алуга дөгъва кылучы яшь гаиләләргә таныклыклар рәсмиләштерә һәм аларны бирә.

29. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты социаль түлүүлөр бирү өчен билгелэнгән бюджет акчалары кергәннән соң, 10 эш көне эчендә Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы тарафыннан расланган социаль түлүүләр алуга дөгъва итүче яшь гаиләләр исемлегенә чираты тәртибендә социаль түлүүләр алуга дөгъва итүче яшь гаиләләргә таныклыклар рәсмиләштерү һәм бирү оештыра.

Яшь гаиләгә бирелә торган социаль түләү күләме Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан хисаплана, таныклыкта күрсәтелә һәм аның гамәлдә булу вакыты дөвамында үзгәрешсез кала. Социаль түләү күләмен исәпләү таныклык бланкында күрсәтелгән таныклык бирү датасына башкарыла.

Программа чараларын финанслауга бүлеп бирелгән һәм социаль түлүүләр алуга дөгъва кылучы яшь гаиләләргә социаль түлүүлөр бирү өчен билгелэнгән акчалар нинди дә булса нигезләр буенча файдаланылмаса, әлегә суммага таныклык Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы тарафыннан расланган, социаль түлүүләр алу өчен резервка кертелгән яшь гаиләләр исемлегеннән яшь гаиләләргә чират тәртибендә бирелә.

30. Таныклык алу өчен, яшь гаилә таныклык алу өчен документлар тапшыру кирәклеген турында хәбәр алганнан соң, 15 эш көне эчендә үзенең даими яшәү урынын буенча Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына таныклык бирү турында гариза (ирекле рәвештә) һәм кагыйдәләргә 3 нче кушымтада китерелгән документларны жиберә.

Гаризада яшь гаилә хәбәрнамәдә күрсәтелгән тәртиптә һәм шартларда социаль түлүүләр алуга язма ризалык бирә.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты әлегә документларда булган мәгълүматларны тикшерү эшен оештыра.

31. Таныклык бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

әлегә кагыйдәләренең 30 пунктында билгелэнгән таныклык алу өчен кирәкле документларны тапшыру срогын бозу;

элеге кагыйдэлэрнең 30 пункттында күрсәтелгән документларны тапшырмау яки тулысынча тапшырмау;

тапшырылган документлардагы мәгълүматларның дөрөс булмавы;

займ акчалары ярдәмендә сатып алынган (төзелгән) торак урынның (торак йортның) элеге кагыйдэлэрнең 37 пункты таләпләренә туры килмәве.

32. Яшь гаиләләр программада катнашучылар исемлегеннән түбәндәге нигезләр буенча төшереп калдырыла:

а) яшь гаилә тарафыннан исәпкә алу урыны буенча аларны программада катнашучылар исемлегеннән төшереп калдыру һәм социаль түләү алу хокукы турында таныклыкны кире кайтару турында гариза бирелгән;

б) элеге кагыйдэлэрнең 22 пункттындагы «в» һәм «д» пунктчаларында һәм 25 пунктының «в» һәм «г» пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча.

33. Яшь гаиләнең бирелгән таныклыкны алыштыруны таләп иткән хәле туганда, яшь гаилә таныклык биргән органга, аны алыштыру турында, мондый алыштыруны таләп иткән хәлләрне күрсәтеп, һәм элеге шартларны раслаучы документлар теркәп, гариза тапшыра.

Элеге хәлләргә таныклыкны югалту (урлау) яки бозу, яшь гаиләгә таныклык таныклығын тиешле срокта банкка тапшырырга мөмкинлек бирмәгән башка сәбәпләр керә.

Гариза алган көннән алып 30 календарь көн эчендә таныклык биргән орган яна таныклык бирә, анда алыштырылган таныклыкта каралган социаль түләү күләме һәм гамәлдә булу срогы күрсәтелә.

34. Социаль түләү таныклык хужасына тиешле акчаларны программада катнашучы яшь гаиләләргә бүлеп бирелә торган социаль түләүләр сыйфатында бирелә торган средсволарга хезмәт күрсәтү өчен сайлап алынган банкта (алга таба-банк) ачылган банк счётына күчерү юлы белән бирелә.

Таныклык хужасы аны бирү датасыннан бер ай эчендә таныклыкны банкка тапшыра.

Банкка аны бирү датасыннан бер ай вакыт үткәннән соң тәкъдим ителгән таныклык банк тарафыннан кабул ителми. Элеге вакыт үткәннән соң таныклык хужасы элеге кагыйдэлэрнең 33 пункттында каралган тәртиптә таныклык биргән Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына таныклыкны алыштыру турында гариза белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Банк таныклыкта күрсәтелгән мәгълүматларның таныклыкның хужасының шәхесен раслаучы документында күрсәтелгән мәгълүматларга туры килүен, шулай ук таныклыкны банкка үз вакытында бирүне тикшерә.

Банк, мәгълүматларның туры килмәве ачыкланган очракта, банк счёты килешүе төзүдән баш тарта һәм таныклыкны аның хужасына кире кайтара, ә калган очракларда таныклык хужасы белән банк счёты килешүе төзи һәм социаль түләү сыйфатында тәкъдим ителгән акчаларны исәпкә алу өчен банк счётын ача.

35. Банк счёты килешүендә банк счётларына хезмәт күрсәтүнең төп шартлары, банк һәм таныклык хужасы арасындагы мөнәсәбәтләр тәртибе, шулай ук акчаларны банк счётынан күчерү тәртибе килешенә. Банк счёты килешүендә күрсәтелгән счёта белән эш итәргә тиешле зат, шулай ук счёта бүлүченең банк счётына кергән

акчаларны күчерү шартлары күрсәтелергә мөмкин.

Банк счёты килешүе таныклыкның гамәлдә булу вакыты чыкканчыга кадәр төзелә һәм сөёт бүлүченең язма гаризасы буенча килешү гамәлдә булу срогы дэвамьнда өзелергә мөмкин. Банк счёты килешүен вакытыннан алда өзгән очракта (эгәр күрсәтелгән сөётка социаль түләү сыйфатында бирелә торган акчалар күчерелмәсә) банк сөёт бүлүчегә социаль түләү акчаларын күчермичә банк счёты килешүен өзү турында белешмә бирә. Банкка тапшырылган таныклык аның хужасына банк счёты килешүе төзегәннән соң кире кайтарылмый.

36. Банк ай саен, 10 ысына кадәр, район Башкарма комитетына беренче числога кадәр таныклык хужалары белән банк счёты килешүләре төзү фактлары, килешүләр төзүдән баш тарту турында, аларны социаль түләү сыйфатында бирелә торган акчаларны күчермичә өзү турында һәм сатып алына торган торак урыны (төзелә торган торак төзелеше объекты) өчен түләү хисабына банк счётыннан акча күчерү турында мәгълүмат бирә.

37. Сөёт бүлүче социаль түләүне банктан ипотека торак кредитын жәлеп итү юлы белән ярдәмче программаның дәүләт заказчысы тарафыннан билгеләнгән тәртип (норматив документ) нигезендә теләсә кайсы физик һәм (яки) юридик заттан билгеләнгән санитар һәм техник таләпләргә жавап бирүче, бер (берничә) торак урыны (торак урыннары) сатып алу яки торак төзелеше объектын төзү өчен файдаланырга хокуклы.

Сатып алына торган торак урыны (төзелә торган торак төзелеше объекты) яшь гаиләне планлаштырылган елда социаль түләү алырга теләк белдергән яшь гаиләләр исемлегенә керткән жирле үзидарә органы муниципаль берәмлеге территориясендә булырга тиеш.

Социаль түләү күләмен исәпләгәндә исәпкә алынган яшь гаиләнең һәр эгъзасына торак урынының (төзелә торган торак төзелеш объектының) гомуми мәйданы гражданның торак урыны буенча торак урыннарына мохтажлар буларак исәпкә кую максатында район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән торак урыны гомуми мәйданының хисап нормасыннан түбән була алмый.

Социаль түләүләр бурычның төп суммасын түләү һәм торак кредитлары, шул исәптән торак урыны сатып алуға яки торак йорт төзүгә ипотека яки торак займнары буенча процентларны түләү өчен кулланылган очракта, бу кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләргә үтәү вакыты чыккан өчен башка процентлардан, штрафлардан, комиссияләрдән һәм пенялардан тыш, сатып алына торган торак урынының (төзелә торган торак йортның) һәр эгъзасына исәпләгәндә, мондый торак бинаға (торак йорт) милек хокукын дәүләт теркәвенә алган датаға исәпләгәндә, гражданның торак урыны сатып алу яисә торак йорт төзү урынында торак урыннарына мохтажлар буларак исәпкә алу максатларында жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән торак урынның гомуми мәйданының хисап нормасыннан ким булмаска тиеш.

Яшь гаиләләр торак урыны сатып алу (торак төзелеше объектын төзү) максатында үз акчаларын, ана (гаилә) капиталы акчаларын, шулай ук тиешле лицензиясе булган оешмалар һәм (яки) физик затлар тарафыннан бирелә торган кредит яки займ акчаларын жәлеп итә алалар.

Сатып алына торган торак урыны (төзелә торган торак төзелеше объекты проекты) сайлап алынганнан соң, яшь гаилә район Башкарма комитеты белән торак урыны сатып алу (торак төзелеше объекттын төзү) турында килешү төзи.

38. Банкка сатып алына торган торак урынына (торак йорт төзелеше) банк счёты килешүе, торак бина өчен килешү яки төзелеш подряд килешүе, сатып алына торган торак бинага (төзелгән торак йорт) милек хокукын дәүләт теркәве турында таныклык яки күчемсез милеккә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның бердәм дәүләт реестрыннан өземтә һәм сатып алына торган торак урыны (төзелә торган торак йорт) өчен бирелә торган социаль түләү күләменнән артып китә торган өлештә житәрлек акча булуны раслый торган документлар тапшыра.

Торак бинага яки төзелеш подрядының килешүендә таныклык реквизитлары (серия, номер, бирү датасы, таныклык биргән орган) һәм килешү нигезендә сатып алына торган (төзелә торган) торак урыны (торак йорт) өчен түләү буенча операцияләр гамәлгә ашырылачак банк счёты (банк счётлары) күрсәтелә, шулай ук социаль түләү күләменнән артып киткән сумманы түләү тәртибе билгеләнә.

39. Вәкаләтле оешмадан стандарт торак алган очракта, сөт бүлүче банкка банк счёты килешүе һәм югарыда күрсәтелгән оешма белән килешү тапшыра.

Вәкаләтле оешма белән килешүдә таныклык реквизитлары (серия, номер, бирү датасы, таныклык биргән орган) һәм килешү нигезендә сатып алына торган (төзелә торган) торак урыны (торак йорт) өчен түләү буенча операцияләр гамәлгә ашырылачак банк счёты (банк счётлары) күрсәтелә, шулай ук социаль түләү күләменнән артып киткән сумманы түләү тәртибе билгеләнә.

40. Торак кредиты (займ), шул исәптән ипотека буенча беренчел взносны түләү өчен социаль түләү куллану очрагында сөт бүлүче вәкаләтле банкка тапшыра:

- а) банк счёты килешүе;
- б) кредит килешүе (займ килешүе);
- в) торак урыны сатып алынган очракта – торак бинага сату-алу килешүе;
- г) торак йорт төзелеше очрагында – төзелеш подряд килешүе.

41. Торак, шул исәптән ипотека кредитлары яки торак займнары буенча бурычның төп суммасын түләү өчен социаль түләүләр кулланылган очракта әлеге кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәүне кичектергән өчен башка процентлардан, штрафлардан, комиссияләрдән һәм пенялардан тыш, сөт бүлүче вәкаләтле банкка тапшыра:

- а) банк счёты килешүен;
- б) кредит килешүен (займ килешүен);

в) сатып алынган торак бинага милек хокукын дәүләт теркәве турында таныклык яки или күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның бердәм дәүләт реестрыннан өземтә яисә төзелеш өчен документлар – төзелеше тәмамланмаган торак йорт булганда;

г) кредитордан төп бурычның калган өлеше һәм ипотека торак кредитынан (займнан) файдаланган өчен процент түләүе буенча бурыч суммасы турында белешмә.

42. Сатып алына торган торак бина (төзелгән торак төзелеше объекты)

таныклыкта күрсәтелгән яшь гаиләнең барлык әгъзаларының гомуми милкенә рәсмиләштерелә.

Социаль түләү средстволарын вәкаләтле оешмалар һәм ипотека торак кредиты буенча сайлап алынган банклар (займ) аша беренчел взнос түләү, торак бина сатып алу яки торак йорт төзү өчен торак кредиты (займ), шул исәптән ипотека алганда беренчел взнос өчен түләү өчен куллану очрагында, бу кредитлар яки займнар буенча йөкләмәләрне үтәү срогы чыккан өчен башка процент, штраф, комиссия һәм пенялардан тыш, сатып алынган торак бинаны ир белән хатынның берсе яки ир белән хатынның икесе милкенә рәсмиләштерү рәхсәт ителә.

Шул ук вакытта торак бинага милек хокукы теркәлгән зат (затлар) жирле үзидарә органына, торак бинадан яки торак йорттан йөкләмә алынганнан соң 6 ай эчендә, социаль түләү ярдәмендә сатып алынган торак бинаны яки торак йортны таныклыкта күрсәтелгән гаилә әгъзаларының гомуми милкенә яңадан рәсмиләштерү турында нотариаль расланган йөкләмә тапшыра.

43. Социаль түләү торак йорт төзелешенә төзелеш подряды килешүе бәясен түләү өчен жибәрелгән очракта, счет бүлүче банкка тапшыра:

а) яшь гаилә әгъзаларының жир кишәрлегенә милек хокукын, даими (сроксыз) файдалану яки гомерлек мирас итеп биләү хокукын раслаучы документларын;

б) яшь гаиләнең бер әгъзасына бирелгән төзелешкә рәхсәт;

в) торак йортның гомуми мәйданы турында мәгълүматны һәм торак йорт төзелеше буенча башкарыла торган эшләрнең бәясен хисаплауны күздә тоты торган төзелеш подряды килешүе.

44. Социаль түләү пай взносын тулы күләмдә түләү хисабына соңгы түләү сыйфатында жибәрелгән очракта (торак бина яшь гаилә - кооператив әгъзасы милкенә күчә), счет бүлүче банкка тапшыра:

а) кооператив тарафыннан аннан файдалануга тапшырылган торак урынына милек хокукын алу өчен кирәкле пай взносының түләнми калган суммасы турында белешмә;

б) кооператив уставының күчермәсе;

в) кооператив әгъзалары реестрыннан аның кооперативта әгъза булуын раслаучы өземтә;

г) кооперативның торак бинага милек хокукын дәүләт теркәве турында таныклык күчермәсе яки күчәмсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның бердәм дәүләт реестрыннан өземтә;

д) торак бинаны кооператив әгъзасына файдалануга тапшыру турында карар күчермәсе.

45. Банк әлеге кагыйдәләрнең 38-41 һәм 44 пунктларында каралган документларны алу датасыннан биш эш көне дәвамында аларда булган мәгълүматларны тикшерүне (сатып алына торган торак бинаның (төзелә торган торак йорт) (торак биналарны Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы раслаган стандарт торакка кертү шартларына туры килүен тикшерүне үз эченә алган) гамәлгә ашыра.

Банк торак урынына килешү, төзелеш өчен документлар, ипотека торак кредитыннан файдаланган өчен төп бурыч калдыгы һәм процентларны түләү буенча

бурычлар суммасы турында кредитор белешмәсе һәм пай взносының калган суммасы турында белешмәне тикшерү өчен кабул итүдән баш тарту турында карар яки әлеге документлар нигезендә чыгымнарны түләүдән баш тарту турында кабул иткән очракта, банк әлеге документларны кабул иткәннән соң биш эш көне эчендә баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп язма хәбәрнамә тапшырыла. Шул ук вакытта тикшерү өчен банк кабул иткән документлар кире кайтарыла.

Торак бинага килешү оригиналлары, төзелеш өчен документлар, кредиторның төп бурыч калдыгы суммасы һәм ипотека торак кредитыннан (заемнан) файдаланган өчен процентлар түләү буенча бурычлар суммасы турында белешмәләр һәм пай взносының калган өлеше турында белешмәләр акчаларны әлеге затка күчөргәнче яки мондый күчөрдән баш тартканга кадәр банкта саклана һәм анан соң счет бүлүчегә кире кайтарыла.

Банк торак бинага килешү, төзелеш өчен документлар, кредиторның төп бурыч калдыгы суммасы һәм ипотека торак кредитыннан (заемнан) файдаланган өчен процентлар түләү буенча бурычлар суммасы турында белешмәләр һәм пай взносының калган өлеше турында белешмәләрне кабул итү турында карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә күрсәтелгән документлар нигезендә чыгымнарны түләү исәбенә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге бюджетыннан акча күчөрү өчен район Башкарма комитетына гариза, шулай ук күрсәтелгән документларның күчөргәннән жиберә.

46. Район Башкарма комитеты банктан жирле бюджеттан банк счётына акча күчөргә гариза алган көннән соң 10 эш көне эчендә аны социаль түләү алу хокукы турында бирелгән таныклык күрсәткечләренә туры килүен тикшерә һәм туры килгәндә, социаль түләү сыйфатында бирелә торган акчаларны күчәрә. Гариза социаль түләү хокукы турында таныклыктагы мәгълүматларга туры килмәгәндә яки тапшырылган документлар әдеге кагыйдәләргә туры килмәгәндә, әлеге средстволар күчөрелми, бу турыда район Башкарма комитеты банкка язма рәвештә хәбәр итә.

47. Банк счётыннан акча күчөрү Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге бюджетыннан банк счётына социаль түләүләр бирү өчен акча кергән көннән алып 5 эш көне эчендә акчасыз башкарыла.

48. Яклар килешүе буенча банк счёты килешүе түбәндәге очракта озайттылырга мөмкин:

а) банк счёты килешүе гамәлдә булу срогы чыкканчы банк торак урынын сату-алу килешүен, төзелеш өчен документлар, кредиторның төп бурыч калдыгы суммасы һәм ипотека торак кредитыннан (заемнан) файдаланган өчен процентлар түләү буенча бурычлар суммасы турында белешмәләр һәм пай взносының калган өлеше турында белешмәләрне кабул иткән, әмма түләү башкарылмаган;

б) банкка банк счёты килешүенең гамәлдә булу срогы чыкканчы күчөргән мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларны дөүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органның дөүләт теркәвен рәсмиләштерү вакыты күрсәтелгән хокукларны дөүләт теркәвенә алу турында распискасы бирелгән. Сатып алына торган торак урынына хокукны дөүләт теркәвенә алу өчен нигез булган документ һәм торак урынына хокук билгели торган документлар күрсәтелгән органның распискасындагы гамәлдә булу вакыты тәмамлангандан соң ике эш көненнән дә

соңга калмыйча банкка тапшырыла, ә банк тарафыннан түләү өчен торак урыны сату-алу килешуен кабул итү әлеге кагыйдәләрнең 45 пункттында билгеләнгән төрүдә гамәлгә ашырыла.

49. Яшь гаиләгә Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән бер бала туганда (уллыкка алынганда) торак бәясенә кимендә 5 проценты күләмендә, программада катнашучыга танымлы бирү датасыннан банк тарафыннан аның сәте на күчәрелгән акчаларны алынган торак урыны өчен түләү хисабына күчәрү турында карар үтәлгәнчегә кадәр, өстәмә социаль түләүләр бирелә.

50. Программада катнашучыга банк тарафыннан әлеге кагыйдәләрнең 1 пункттында каралган максатта банк сәте на күчәрелгән акчаларны күчәрү турында карар үтәлгән көннән социаль түләү бирелгән дип санала. Әлеге акчаларны күчәрү Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан программада катнашучы яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж буларак исәптән төшерү өчен нигез булып тора.

Программада катнашучы яшь гаиләләрнең алга таба торак шартларын яхшырту Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж һәм торак сатып алу өчен бирелә торган социаль түләү күләменнән артып китә торган өлешендә хисап (уртача) бәясен түләү өчен житәрлек күләмдә керемнәре яки башка акча средстволары бар дип тану өчен кирәкле документлар исемлеге

Яшь гаиләне торак шартларын яхшыртуга мохтаж һәм торак өчен бирелә торган социаль түләү күләменнән артып китә торган өлешендә хисап (уртача) бәясен түләү өчен житәрлек күләмдә керемнәре яки башка акча средстволары бар дип тану өчен түбәндәге документлар тапшырыла:

1) гариза бирүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен таныклаучы документлар күчермәләре (паспорт, бала туу турында таныклык, хәрби билет һ.б.);

2) никахлашу турында таныклык күчермәсе (аерылышу турында);

3) торак бинаның гомуми мәйданы күрсәтелгән финанс-шәхси сеты;

4) бирү датасын күрсәтеп, йорт кенәгәсеннән өземтә (оригинал);

5) теркәү урыны буенча биләп торган торак урынына, шулай ук милек карамагында булган башка торак биналарга соңгы 5 елга хокук билгеләү документларының күчермәләре (социаль найм килешүе, хосусыйлаштыру килешүе, сату-алу килешүе, бүләк итү килешүе, хокукны теркәү турында таныклык һ.б.), шәхси торак төзелеше объектларында яшәүчеләр өчен - әлеге объектка техник паспорт;

6) 1991 елдан теркәлгән урыннардан архив белешмәләре, прописканың адресын, датасын, өземтә датасын, торак бинаның гомуми мәйданы һәм яшәүчеләр санын күрсәтеп;

7) күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның бердәм дәүләт реестрыннан гамәлдәге күчемсез милек объектларына аерым затның хокуклары турында, 2000 елның 1 январеннән торак бинада теркәлгән барлык гражданнарга Россия Федерациясе территориясендә аны читләштерү буенча алыш-бирешләр гамәлгә ашыру турында өземтә (дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсеннән белешмә);

8) граждан өчен 2000 елның 1 гыйнварына булган мәгълүматлар буенча барлык капитал төзелеш объектларына теркәлгән хокуклар булуны (булмау) раслаучы теркәлгән күчемсез милек булу (булмавы) турында техник инвентаризация бюросыннан белешмә – торак урынында теркәлгән барлык гражданнарга да;

9) ИИН күчермәләре – яшь гаиләнең барлык әгъзаларына да;

10) иминият таныклыклары күчермәләре – яшь гаиләнең барлык әгъзаларына да;

11) оешма житәкчесе яисә аның урынбасары тарафыннан имзаланган һәм оешманың мөһере белән расланган гражданның эш урыны, аның вазыйфасы турында белешмәләрне үз эченә ала торган оешма реквизитлары белән эшләү урыныннан белешмә;

12) хезмәт кенәгәсенең күчермәсе (оешма житәкчесе яки кадрлар бүлеге житәкчесе имзасы белән расланган барлык битләр, «хәзерге вакытта эшли» тамгасы белән);

13) узган һәм агымдагы еллар өчен хезмәт хакы турында белешмә (яшәү адресын күрсәтеп, 2-НДФЛ формасы буенча);

14) стипендия (студентлар өчен), пособиеләр, пенсияләр, алиментлар алу турында белешмә (эгәр бар икән);

15) яшь гаиләнең банк кертме булуын раслаучы документлар;

16) алдагы календарь елы һәм агымдагы елның алдагы хисап чоры өчен салым инспекциясе тамгасы белән декларация (эшмәкәр өчен), вмененный керемгә салым түләү турында таныклык (соңгы алты айга).

«2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаилэләрне торак белән тээмин итү» программасында катнашучы яшь гаиләгә бер бала туганда (уллыкка алганда) өстәмә социаль түләүләр бирү кагыйдэләре

1. Әлеге кагыйдэләр «2019-2020 елларга Тукай муниципаль районында яшь гаилэләрне торак белән тээмин итү» программасында (алга таба – программа) катнашучы яшь гаиләгә бер бала туганда (уллыкка алганда) өстәмә социаль түләүләр бирү механизмын билгели.

Әлеге кагыйдэләр программа кысаларында яшь гаиләләргә торак сатып алуга социаль түләүләр бирү кагыйдэләре белән билгеләнгән чараларны тормышка ашыруга юнәлдерелгән.

2. Яшь гаиләгә Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән бер бала туганда (уллыкка алынганда), программада катнашучыга таныклык бирү датасыннан банк тарафыннан аның счётына күчерелгән акчаларны алынган торак урыны өчен түләү хисабына күчерү турында карар үтәлгәнчегә кадәр, өстәмә социаль түләү бирелә.

Өстәмә социаль түләү Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан таныклык бирелгән датага билгеләнә торган торак бәясенң 5 проценты күләмендә бирелә.

Торакның исәп-хисап (уртача) бәясе программа кагыйдэләре белән билгеләнгән формула буенча таныклыкны бирү датасына билгеләнә.

3. Бер бала туганда (уллыкка алынганда) яшь гаилә 20 эш көне дәвамында бала туу турында таныклыкның нотариаль расланган күчермәсен (уллыкка алу турындагы документ күчермәсен) теркәп гариза бирә һәм элек бирелгән социаль түләү алу хокукы турында таныклык күчермәсен Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына тапшыра.

4. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тапшырылган документлар нигезендә ай саен программада катнашучы яшь гаиләгә бер бала туганда (уллыкка алынганда) өстәмә социаль түләү алуга яшь гаиләләр исемлеген төзи һәм аны хисап аеннан килүче айның 10 числосына кадәр «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында яшь гаиләләрне торак белән тээмин итү» ярдәмче программасы (алга таба – ярдәмче программа) дәүләт заказчысына - Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгына тапшыра.

5. Ярдәмче программаның дәүләт заказчысы:

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм халык яшәешен тээмин итү бүлегә тәкъдим иткән исемлекләр нигезендә Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына программаны тормышка ашыруда каралган акчалар чикләрендә өстәмә социаль түләүләрне гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре турында хәбәр итә;

финанслау өчен гариза формалаштыра һәм аны хисап аеннан соң килүче айның 15 числосына кадәр, программаның дәүләт заказчысының шәхси счётына акча күчерү өчен, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшыра;

5 эш көне дәвамында аның шәхси счётына акча кергән көннән соң аларны Тукай муниципаль районы бюджетына максатчан кулланыр өчен күчерә.

6. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты яшь гаиләнең банк сетына күчерү юлы белән Тукай муниципаль районы бюджетына акча кергән көннән соң 10 эш көне дәвамында өстәмә социаль түләү башкара.

7. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты ай саен, хисап аеннан соң килүче айның 10 числосына кадәр ярдәмче программа дәүләт заказчысына Татарстан Республикасы бюджетыннан бер бала туганда (уллыкка алынганда) яшь гаиләгә өстәмә социаль түләү бирү өчен алынган акчаларны максатчан файдалану турында хисап бирергә тиеш.